

Tamara Buchienė

1970 m. vasario 7 d., eidama 47-sius metus, po sunkios ligos Haifoje (Izraelis) mirė žinoma lietuvių kalbos tyrinėtoja Tamara Buchienė-Meiksinaitė.

Velionė gimė Kaune 1923.VII.8. Čia 1941 m. baigusi gimnaziją, studijavo germanistiką Gorkyje. 1945–1948 m., prof. V. Žirmunskio vadovaujama, ji gilino studijas Leningrado universiteto aspirantūroje. 1949–1950 m. dėstė Vilniaus universitete vokiečių kalbos istoriją ir gotų kalbą. 1951 m. Leningrade apgynė filologijos mokslų kandidato disertaciją apie veiksmažodžio sangrą-

žines konstrukcijas germanų kalbose. 1953–1956 m. dirbo Lietuvos TSR mokslų akademijos Lietuvių kalbos ir literatūros institute moksline bendradarbe ir nuo tada įsitraukė į lituanistikos studijas, kurių neapleido ligi pat paskutiniųjų savo gyvenimo dienų. 1957–1967 m. T. Buchienė dirbo Varšuvos universitete, kur, be kitų disciplinų, dėstė ir lietuvių kalbą. 1961 m. ji čia apgynė habilitacinį darbą „Die Akzentuierung des Christian Donelaitis“, kuris tais pat metais buvo išleistas atskira knyga. 1968–1969 m. ji to-

bulinosi, taip pat skaitė lituanistikos paskaitas Paryžiaus ir Čikagos universitetuose.

Daugiausia velionė domėjosi lietuvių kalbos istorijos, istorinės akcentologijos, sintaksės ir fonologijos problemomis, be to, tyrinėjo Punsko tarmės fonetiką, toponimiką. Iš visų šių sričių ji įvairiuose Tarybų Sąjungos ir užsienio lingvistiniuose žurnaluose („Baltistica“, „Acta Baltico-Slavica“, „Slavia“, „Prace filologiczne“, „International Journal of Slavic Linguistics and Poetics“, „Onomastica“, „La Linguistique“ ir kt.) yra paskelbusi vertingų lituanistinių darbų. Be jau minėtos studijos apie K. Donelaičio kirčiavimą, kurioje detaliai ištirta šio išymaus lietuvių rašytojo prosodinė sistema, ypač įdomūs ir novatoriški T. Buchienės straipsniai apie D. Kleino gramatikos šaltinius, apie Rytų Prūsijos lietuvių kalbos vokalizmo raidą, apie nosinių balsių nykimo procesą prūsiniėje lietuvių literatūrinės kalbos atšakoje,

apie hipotaksines konstrukcijas K. Donelaičio raštuose, apie lietuvių kalbos dalyvines ir pusdalyvines konstrukcijas, apie Seinų ir Suvalkų apskričių lietuviškus vietovardžius ir asmenvardžius ir kt. Šiais darbais ji įnešė reikšmingą indėlį į lituanistikos mokslą.

Paskutiniaisiais metais velionė yra paskelbusi dar keletą straipsnių teoriniais lietuvių akcentologijos ir fonologijos klausimais, be to, rašė plačią studiją apie XVII–XVIII a. Rytų Prūsijos lietuviškų raštų kalbos fonologinę sistemą. Galvojo ji pradėti rengti spaudai ir stambiausią XVI a. lietuvių rašto paminklą – J. Bretkūno biblijos vertimo rankraštį, bet per daug ankstyva mirtis neleido jai įgyvendinti tų gražių sumanymų.

Darbščios, kuklios ir talentingos mokslo darbininkės niekuomet neužmirš ją pažin jusieji ir su ja bendravusieji mūsų respublikos lituanistai.

J. Palionis, Z. Zinkevičius